Rikosoikeuden apulaisprofessori Sakari Melander
Helsingin yliopisto
Oikeustieteellinen tiedekunta
4.5.2016

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asia: **Hallituksen esitys (HE) 65/2016 vp** eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Aluksi

Käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvopaperimarkkinalakia (746/2012), Finanssivalvonnasta annettua lakia (878/2008), rikoslakia (39/1889) ja eräitä muita lakeja markkinoiden väärinkäytöstä annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 596/2014 (markkinoiden väärinkäyttöasetus) liittyvien tarvittavien lainsäädännöllisten toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/57/EU (markkinoiden väärinkäyttödirektiivi) kansalliseksi voimaansaattamiseksi. Käsiteltävänä olevassa esityksessä ehdotetaan muutoksia muun muassa arvopaperimarkkinalakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin sisältyviin hallinnollisia seuraamuksia koskeviin säännöksiin sekä rikoslain arvopaperimarkkinarikoksia koskevan 51 luvun säännöksiin.

Esitys sisältää useita rikosoikeudellisesti sekä hallinnollisia maksuseuraamuksia koskevaan sääntelyyn liittyviä merkityksellisiä ehdotuksia. Lakivaliokunnan asiantuntijakutsussa 25.4.2016 pyydetään keskittymään lakivaliokunnan toimialaan kuuluviin asioihin, erityiseesti seuraamuksia sekä rikoslain 51 lukua koskeviin esityksiin. Keskityn asiantuntijalausunnossani asiantuntijakutsussa mainittuihin esityksiin.

Lausuntonani esitän kunnioittavasti seuraavan.

Yleistä käsiteltävänä olevasta hallituksen esityksestä

Käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä on käytännössä kysymys arvopaperimarkkinalainsäädäntöön liittyvän EU-sääntelyn kansallisesta voimaansaattamisesta. Kysymys on kokonaisuu-

tena arvioiden varsin monimutkaisesta sääntelykokonaisuudesta. Kansallinen arvopaperimarkkinalainsäädäntö pohjautuu pitkälti EU-oikeuteen, jossa asiaa säännellään markkinoiden väärinkäyttöasetuksella sekä markkinoiden väärinkäyttödirektiivillä. Markkinoiden väärinkäyttöasetus sisältää myös useita komissiolle annettuja täytäntöönpanovaltuuksia teknisten standardien ja delegoitujen säädösten antamiseksi. Kuten esityksessä todetaan (s. 5), komissio on jo antanut yhden täytäntöönpanodirektiivin (Komission täytäntöönpanodirektiivi (EU) 2015/2392, annettu 17 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täytäntöönpanemisesta siltä osin kuin on kyse toimivaltaisille viranomaisille mainitun asetuksen tosiasiallisesta tai mahdollisesta rikkomisesta tehtävistä ilmoituksista). Lisäksi markkinoiden väärinkäyttöasetus sisältää useita viittauksia rahoitusvälineiden markkinoita koskevaan asetukseen (EU) N:o 600/2014. Rikosoikeudellisesti merkittävä markkinoiden väärinkäyttödirektiivi taas saa keskeisesti sisältönsä markkinoiden väärinkäyttöasetuksesta ja sen sisältämistä määritelmistä.

Käytännössä kysymys on erittäin monimutkaisesta sääntelykokonaisuudesta, jonka sisällön selvittäminen ei ole yksinkertainen tehtävä. Sääntelyn monimutkaisuutta on vielä omiaan lisäämään se, että aineelliselta sisällöltään kysymys ei ole kaikkein yksinkertaisimmasta lainsäädännöstä. Perustuslain 8 §:n sisältämän rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen ydinsisältö on perustuslakivaliokunnan käytännössä muotoutunut seuraavaksi: kunkin rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa.[1] Valiokunnan muotoilu korostaa laillisuusperiaatteen tausta-arvoja, ennen muuta ennakoitavuutta. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja EU-tuomioistuimen käytännössä periaatteelle on annettu käytännössä vastaava ydinsisältö, jossa on korostettu rikossääntelyn ennustettavuutta eli sitä, että säännöksen sanamuodon perusteella voidaan ennakoida, mikä on rangaistavaa.[2]

Rikosoikeudellisesti merkityksellisen sääntelyn rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämää ennakoitavuutta ja täsmällisyyttä tulee arvioida yksittäisten säännösten sanamuodon näkökulmasta ja laajemmin rangaistavan käyttäytymisen muodostaman sääntelykokonaisuuden ennakoitavuuden, täsmällisyyden ja mahdollisen liiallisen vaikeaselkoisuuden näkökulmasta. Vaikka tiettyjen erityisalojen toimijoille voidaan asettaa velvoite olla selvillä ja ottaa selvää omaa alaansa koskevasta lainsäädännöstä (ks. esim. *Cantoni v. Ranska*, 15.11.1996, 35 kohta), lainsäädännön sisällön selvittäminen ei saisi johtaa kohtuuttomiin ja ylivoimaisiin vaikeuksiin (ks. esim. HE 44/2002 vp, s. 106/II, joskin kieltoerehdyksen osalta). Nyt käsillä oleva sääntelykokonaisuus on niin monimutkainen, että hyvin perustein tulisi katsoa kansallisten asiaa koskevien rikossäännösten muotoilussa rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen asettaman täsmällisyysvaatimuksen korostuvan. Kysymys ei ole yksinomaan siitä, että rikoslain 51 luvun sääntelyssä on pitkälti kysymys rikosoikeudellisesta lainsäädännöstä, jonka soveltamisessa on otettava huomioon asiaan liittyvä EU:ssa annettu direktiivi ja jolle on annettava tulkintavaikutus. Sääntelyn taustalla on huomattavasti monimutkaisempi edellä kuvattu EU-oikeudellinen sääntelykokonaisuus, joka on osin jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta ja osin kansallisesti täytäntöönpantavaa unionioikeutta.

---

[1] Esim. PeVL 10/2000 vp, s. 2/I, PeVL 22/2001 vp, s. 3/I, PeVL 29/2001 vp, s. 3/II, PeVL 41/2001 vp, s. 2/II, PeVL 26/2002 vp, s. 2/I, PeVL 40/2002 vp, s. 7/I, PeVL 48/2002 vp, s. 2/II, PeVL 26/2004 vp, s. 3/II, PeVL 7/2005 vp, s. 3/I, PeVL 17/2006 vp, s. 3/I, PeVL 18/2007 vp, s. 5/II, PeVL 12/2010 vp, s. 3/I, PeVL 33/2010 vp, s. 2–3, PeVL 68/2010 vp, s. 4/I, PeVL 11/2011 vp, s. 1, PeVL 61/2012 vp, s. 3–4, PeVL 16/2013 vp, s. 2/I, PeVL 6/2014 vp, s. 2/I, PeVL 26/2014 vp, s. 2/II, PeVL 56/2014 vp, s. 2/II ja PeVL 10/2016 vp, s. 9.

[2] EIT:n käytännöstä ennen muuta *Kokkinakis v. Kreikka*, tuomio 25.5.1993, 52 kohta ja *Cantoni v. Ranska*, tuomio 15.11.1996, 29 kohta. EU-tuomioistuimen käytännöstä ks. esim. yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, *rikosoikeudenkäynti X:ää vastaan*, Kok. 1996, s. I-6609, 25 kohta, C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, Kok. 2007, s. I-3633, 49 ja 50 kohta, C-546/09, *Aurubis Balgaria*, Kok. 2011, s. I-2531, 41 ja 42 kohta ja C-405/10, *Özlem Garenfeld*, Kok. 2011, s. I-11035, 48 kohta.

Ehdotetun lainsäädännön ja sen taustalla vaikuttavan unionioikeudellisen sääntelykokonaisuuden monimutkaisuudesta aiheutuvia ongelmia ei sanottavasti helpota se, että käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on useilta osin perusteluiltaan varsin niukka. Esityksen perusteluissa useissa kohdin tyydytään viittaamaan taustalla olevaan unionilainsäädäntöön asiaa tarkemmin selostamatta. Tätä ei ole pidettävä erityisen hyvänä lainvalmistelukäytäntönä. Kysymyksen ollessa rikosoikeudellisesti merkityksellisestä lainsäädännöstä sääntelyn ennakoitavuuden vaatimukset olisi ollut syytä ottaa tarkemmin huomioon myös hallituksen esityksen perusteluja laadittaessa.

Hallinnolliset maksuseuraamukset

Yleistä hallinnollisista sanktioista. – Esityksessä ehdotetaan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen asettamien vaatimusten vuoksi muutoksia arvopaperimarkkinalain ja Finanssivalvonnasta annetun lain hallinnollisia seuraamuksia koskevaan sääntelyyn.

Hallinnollisia sanktioita arvioitaessa on otettava huomioon, että rangaistusluonteiset taloudelliset seuraamukset on eduskunnan perustuslakivaliokunnan käytännössä asiallisesti rinnastettu rikosoikeudellisiin seuraamuksiin (PeVL 32/2005 vp, s. 2/II, PeVL 55/2005 vp, s. 2/I, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I, PeVL 28/2014 vp, s. 2/II ja PeVL 10/2016 vp, s. 7). Hallinnollisen seuraamuksen yleisistä perusteista on säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla lailla, koska sen määräämiseen sisältyy julkisen vallan käyttöä. Lisäksi laissa on täsmällisesti säädettävä maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista (PeVL 32/2005 vp, s. 2–3, PeVL 55/2005 vp, s. 2/I, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I ja PeVL 10/2016 vp, s. 7). Edelleen on huomattava, että vaikka perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, ei tarkkuuden yleistä vaatimusta kuitenkaan voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa (PeVL 74/2002 vp, s. 5/I, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II, PeVL 9/2012 vp, s. 2/II ja PeVL 10/2016 vp, s. 7). Viimeksi tullilakia koskevan ehdotuksen käsittelyn yhteydessä eduskunnan perustuslakivaliokunta on pitänyt hallinnollisten sanktioiden sääntelyn riittävää täsmällisyyttä lakiehdotuksen säätämisjärjestykseen liittyvänä kysymyksenä (PeVL 10/2016 vp, s. 8). Edelleen perustuslakivaliokunnan käytännössä on pidetty tärkeänä, että säännökset täyttävät sanktioiden oikeasuhtaisuuteen liittyvät vaatimukset (esim. PeVL 17/2012 vp, s. 5–6, PeVL 15/2014 vp, s. 2/I ja PeVL 28/2014 vp, s. 2/II).

Vaikka hallinnollisissa sanktioissa ei ole kysymys rikosoikeudellisista seuraamuksista, myöskään syyksiluettavuutta koskevien vaatimusten tarkastelua ei voida niiden osalta kokonaan sivuuttaa. Perustuslakivaliokunta on aiemmassa käytännössään tarkastellut esimerkiksi öljypäästömaksun osalta hallinnollisen maksuseuraamuksen perustumista objektiiviseen tuottamuksesta riippumattomaan vastuuseen sekä käännettyyn todistustaakkaan sekä pitänyt tämänkaltaista sääntelyä lähtökohtaisesti perustuslain 21 §:ssä tarkoitetun syyttömyysolettaman kannalta ongelmallisena (PeVL 32/2005 vp, s. 3; ks. myös PeVL 57/2010 vp, s. 3–4). Valiokunta on myös pitänyt ankaraan vastuuseen ja käännettyyn todistustaakkaan perustuvaa seuraamuksen määräämistä syyttömyysolettaman vastaisena ulkomaalaislakiin ehdotetun liikenteenharjoittajalle määrättävän seuraamusmaksun käsittelyn yhteydessä (PeVL 4/2004 vp, s. 7–8; ks. myös LaVL 6/2014 vp, s. 3 tullirikkomusdirektiiviehdotusta koskeneen U-kirjelmän 2/2014 vp osalta).

Ehdotetun sääntelyn täsmällisyys. – Ehdotettu – ja jo voimassa oleva – hallinnollisia sanktioita koskeva sääntelyä on monimutkaista ja vaikuttaa eräiltä osin myös epäjohdonmukaiselta. Hallinnollisista seuraamuksista säädetään ensinnäkin arvopaperimarkkinalain 15 luvussa, joka sisältää säännökset niistä velvollisuuksista, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta voidaan määrätä tiet-

ty hallinnollinen seuraamus. Toiseksi näistä hallinnollisista seuraamuksista säädetään tarkemmin finanssivalvonnasta annetun lain 38–43 a §:ssä. Sääntely muodostaa monimutkaisen kokonaisuuden ja saattaisi olla sääntelyn ennustettavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukaisempaa säätää hallinnollisista seuraamuksista kootusti yhdessä laissa.

Lisäksi on huomattava, että finanssivalvonnasta annetun lain hallinnollisten seuraamusten määräämistä koskevissa säännöksissä (rikemaksua koskeva 38 §, julkista varoitusta koskeva 39 § ja seuraamusmaksua koskeva 40 §) asetetaan rikkomusten syyksiluettavuutta koskeva vaatimus ja rajataan seuraamuksen määrääminen tekoihin, jotka on tehty tahallaan tai huolimattomuudesta. Arvopaperimarkkinalain hallinnollisia sanktioita koskeviin säännöksiin ei syyksiluettavuusvaatimusta sisälly. Arvopaperimarkkinalain hallinnollisia sanktioita koskevissa säännöksissä kuitenkin määritellään ne arvopaperimarkkinalain vastaiset teot ja laiminlyönnit, joista Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkemmin määritelty seuraamus voidaan määrätä. Tällöin olisi sääntelyn täsmällisyyden kannalta perusteltua sisällyttää arvopaperimarkkinalain säännöksiin syyksiluettavuutta koskeva edellytys.

Arvopaperimarkkinalain ehdotettu 15 luvun 2 § on eräiltä osin ongelmallinen eduskunnan perustuslakivaliokunnan hallinnollisia seuraamuksia koskevan käytännön kannalta. Kuten edellä on todettu, vaikka perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, ei tarkkuuden yleistä vaatimusta kuitenkaan voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa (PeVL 74/2002 vp, s. 5/I, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II, PeVL 9/2012 vp, s. 2/II ja PeVL 10/2016 vp, s. 7). Viimeksi tullilakia koskevan ehdotuksen käsittelyn yhteydessä eduskunnan perustuslakivaliokunta on pitänyt hallinnollisten sanktioiden sääntelyn riittävää täsmällisyyttä lakiehdotuksen säätämisjärjestykseen liittyvänä kysymyksenä (PeVL 10/2016 vp, s. 8). Tullilain osalta kysymys oli varsin avoimesta ehdotetusta säännöksestä, jonka mukaan mikä tahansa kansallisen tai unionin tullilainsäädännön osittainenkin laiminlyönti saattoi muodostua virhemaksulla sanktioitavaksi. Perustuslakivaliokunta piti selvänä, että tällainen sääntely ei täytä hallinnollisen seuraamusmaksun sääntelylle asetettuja täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia (PeVL 10/2016 vp, s. 8).

Ehdotetun arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 4 momentin mukaan finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi tämän pykälän 1–3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä esitedirektiivin, avoimuusdirektiivin ja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset. Ehdotettu momentti on sisällöltään täysin avoin eikä siinä millään tavalla luonnehdita tai yksilöidä niitä tekoja tai laiminlyöntejä, jotka voivat tulla momentin nojalla sanktioiduksi. Säännöksen soveltamisala on myös erittäin laaja sen kattaessa käytännössä minkä tahansa momentissa tarkoitetun säännöksen osittaisenkin laiminlyönnin. Säännöstä on nähdäkseni välttämättä täsmennettävä, jotta se on perustuslakivaliokunnan hallinnollisia seuraamuksia koskevalle sääntelylle asetettujen edellytysten mukainen.

Ehdotetun sääntelyn oikeasuhtaisuus. – Edellä jo mainitun mukaisesti eduskunnan perustuslakivaliokunnan käytännössä on katsottu, että hallinnollisia sanktioita koskevat säännökset täyttävät sanktioiden oikeasuhtaisuuteen liittyvät vaatimukset (esim. PeVL 17/2012 vp, s. 5–6, PeVL 15/2014 vp, s. 2/I ja PeVL 28/2014 vp, s. 2/II).

Esityksessä ehdotetut hallinnollisten sanktioiden enimmäismäärät ovat tietyiltä osin varsin korkeita, oikeushenkilöiden osalta vähintään 15 prosenttia liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa ja luonnollisten henkilöiden osalta enintään viisi miljoonaa euroa (ehdotettu Finanssivalvonnasta annetun lain 41 a §:n 5 momentti). Ehdotettu sääntely pohjautuu tältä osin markkinoi-

den väärinkäyttöasetuksen 30 artiklaan, minkä vuoksi kansallista liikkumavaraa hallinnollisten seuraamusten enimmäismäärien osalta ei käytännössä ole. Tästä huolimatta ehdotettu sääntely ei ole täysin ongelmatonta sääntelyn oikeasuhtaisuuden näkökulmasta. Esimerkiksi oikeushenkilölle voidaan ehdotetun Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 5 momentin mukaan määrätä enintään 15 miljoonan seuraamusmaksu arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdan laiminlyönnistä tai rikkomisesta. Mainitussa kohdassa viitataan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 14 ja 15 artiklaan, joissa asetetaan sisäpiirikauppoja ja sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista koskeva kielto sekä markkinoiden manipulointia koskeva kielto. Samat teot voivat tulla rikoslain 51 luvun säännösten nojalla arvioitavaksi. Tällöin kysymykseen voi tulla myös oikeushenkilön rangaistusvastuu, ja yhteisösakon enimmäismäärä on rikoslain 9 luvun 5 §:n mukaan 850 000 euroa. Voidaan hyvin perustein kysyä, onko hallinnollisten sanktioiden enimmäismäärien osalta ehdotettu lainsäädäntö oikeasuhtaisuuden vaatimukset täyttävää, jos enimmäismäärä on moninkertainen yhteisösakon enimmäismäärään verrattuna. Toisaalta, kuten edellä mainittiin, ehdotettu sääntely perustuu markkinoiden väärinkäyttöasetukseen, joka ei jätä hallinnollisten sanktioiden enimmäismäärien osalta liikkumavaraa. Sääntely on näin hyvä esimerkki Euroopan unionin oikeuden sanktio-oikeudellisesti kansallista rikosoikeudellista ja hallintosanktioiden järjestelmää epäjohdonmukaiseen suuntaan muuttavasta sääntelystä.

Ehdotetut muutokset rikoslain 51 lukuun

Aluksi. – Esityksessä ehdotetaan useita muutoksia arvopaperimarkkinarikoksia koskevaan rikoslain 51 lukuun. Suurimpana ehdotettuna muutoksena lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi rikossäännös sisäpiirintiedon ilmaisemisesta (ehdotettu rikoslain 51 luvun 2 a §). Sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevan rikoslain 51 luvun 1 §:n tekotapoja ehdotetaan laajennettavaksi markkinoiden väärinkäyttödirektiivin täytäntöönpanon vaatimalla tavalla. Markkinoiden vääristämistä koskevan säännöksen (rikoslain 51 luvun 3 §) nimi ehdotetaan muutettavaksi markkinoiden manipuloinniksi ja säännöksessä säädettäisiin voimassa olevasta säännöksestä poiketen kielletyistä manipulatiivisista tekotavoista. Markkinoiden manipuloinnin yritys säädettäisiin rangaistavaksi. Rikoslain 51 luvun soveltamisala laajennettaisiin markkinoiden väärinkäyttöasetuksen soveltamisalaa vastaavaksi. Lisäksi sisäpiirintiedon väärinkäyttöä ja markkinoiden manipulointia koskevista säännöksistä ehdotetaan poistettavaksi taloudellisen hyödyn hankkimista itselle tai toiselle koskeva korotettua tahallisuutta koskeva vaatimus.

Eduskunnan lakivaliokunta on arvopaperimarkkinarikoksia koskevia säännöksiä rikoslakiin lisättäessä (HE 254/1998 vp) katsonut, että rangaistussäännökset ja rikosoikeudelliset seuraamukset ovat arvopaperimarkkinoilla, kuten muillakin talous-, yhteiskunta- tai yksityiselämän alueella, viimekätinen keino varmistaa säännösten noudattaminen. Valiokunta on kuitenkin pitänyt arvopaperimarkkinoita koskevia rangaistussäännöksiä välttämättöminä lainsäädännön keskeisten velvoitteiden ja rajoitusten noudattamisen tehostamiseksi (LaVM 28/1998 vp, s. 2/II). Valiokunnan puoltamaa rikosoikeuden käytön viimesijaisuutta on edelleen syytä korostaa. Vaikka rikosoikeuden käyttö saattaa olla perusteltua ja välttämätöntä arvopaperimarkkinoilla tapahtuvien väärinkäytösten ennaltaehkäisemiseksi, rikosoikeudellisen järjestelmän käytön laajentamispyrkimyksiin tulisi lakivaliokunnan edellä mainittu viimesijaisuutta korostava näkemys huomioon ottaen suhtautua varovaisesti rikosoikeuden käytön viimesijaisuus huomioon ottaen.

Sisäpiirintiedon väärinkäyttörikoksen syyksiluettavuusvaatimus. – Sisäpiirintiedon väärinkäyttö on rangaistavaa sekä tahallisesti että törkeästä huolimattomuudesta tehtynä. Tätä syyksiluettavuusvaatimusta ei esityksessä ehdoteta muutettavaksi, vaikka markkinoiden väärinkäyttödirektiivin sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevan 3 artiklan kriminalisointivelvoite koskee sen 1 kappaleen mukaan tahallisia tekoja.

Syyksiluettavuusvaatimuksen ulottamista tahallisuuden lisäksi törkeään huolimattomuuteen on arvopaperimarkkinarikoksia koskevia säännöksiä rikoslakiin sisällytettäessä perusteltu sillä, että arvopaperimarkkinoilla toimitaan usein luottamukseen perustuvin toimeksiannoin eikä jälkikäteen ole aina helppoa tai edes mahdollista selvittää, oliko tekijä tahallisuuden edellyttämin tavoin tietoinen siitä, että kysymyksessä oleva tieto oli sisäpiirintietoa. Tuolloin katsottiin, että jos rangaistavuus aina edellyttäisi tahallisuutta, monet markkinoiden luotettavuutta heikentävät toimet ja jo sellaisenaan hylättävät teot jäisivät tosiasiallisesti vaille rangaistusuhkaa (HE 245/1998 vp, s. 21/II).

Sinänsä on huomattava, että syyksiluettavuusvaatimuksen ulottaminen tahallisuutta laajemmalle merkitsee poikkeusta siitä rikoslain kokonaisuudistuksessa lähtökohtaisesti omaksutusta periaatteesta, jonka mukaan vain tahalliset teot ovat rangaistavia (ks. esim. HE 94/1993 vp, s. 13/II). Toisaalta vakiintuneena voidaan pitää myös sääntelymallia, jossa törkeän huolimaton käyttäytyminen rikossäännöksen syyksiluettavuusvaatimuksessa rinnastetaan tahalliseen käyttäytymiseen. Tämänkaltaista ratkaisua on eduskunnan perustuslakivaliokunnan käytännössä pidetty rikosoikeudellisesti vakiintuneena, millä on merkitystä myös sääntelyn tarkkarajaisuuden ja täsmällisyyden näkökulmasta (PeVL 56/2014 vp, s. 3/I). Vaikka edellä mainittu vuonna 1998 esitetty (HE 254/1998 vp, s. 21/II) ja nyt käsillä olevassa esityksessä toistettu (s. 45) perustelu törkeän tuottamuksellisten tekojen rangaistavuudelle ei välttämättä ole kaikkein vakuuttavin, sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevan säännöksen syyksiluettavuusvaatimuksen supistamiselle tulisi olla esitettävissä vakuuttavat perustelut, jos tällaista supistamista esitettäisiin. Esityksen perustelujen valossa ei vaikuta todennäköiseltä, että syyksiluettavuusvaatimuksen supistamista olisi esitystä valmisteltaessa aidosti pohdittu. Toisaalta voitaneen hyvin perustein katsoa, että henkilöiltä, joilla on asemansa puolesta tyypillisesti hallussaan sisäpiirintietoa, voidaan edellyttää huolellisuutta toimintaansa liittyen (samoin s. 45). Syyksiluettavuusvaatimuksen ulottaminen tahallisuutta laajemmalle on mahdollista myös markkinoiden väärinkäyttödirektiivin kannalta (ks. direktiivin 20 ja 21 johdantokappale).

Korotettua tahallisuutta koskeva vaatimus. – Esityksessä ehdotetaan, että sekä sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevasta rikoslain 51 luvun 1 §:stä että markkinoiden vääristämistä (ehd. markkinoiden manipulointi) koskevasta luvun 3 §:stä poistettaisiin korotettua tahallisuutta koskeva vaatimus, joka mukaan tekijän on teolla tavoiteltava itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä. Hyödyn hankkimista koskeva korotettu tahallisuusvaatimus tosin mainittaisiin ehdotetun markkinoiden manipulointia koskevan säännöksen 1 momentin 2 kohdassa.

Korotettua tahallisuusvaatimusta perusteltiin alun perin tarpeella rajata rangaistavan käyttäytymisen ulkopuolelle tilanteet, joissa sisäpiirintietoa saanut on velvollinen ryhtymään osakekauppoihin (HE 245/1998 vp, s. 21/I). Markkinoiden vääristämistä koskevan säännöksen osalta korotettua tahallisuusvaatimusta taas perusteltiin markkinoiden vääristämistä koskevan teon luonteella ja edellytystä pidettiin säännöksen keskeisimpänä tunnusmerkkinä (HE 245/1998 vp, s. 27/II). Nyt käsillä olevassa esityksessä korotettua tahallisuusvaatimusta pidetään sisäpiirintiedon väärinkäyttörikoksen osalta tarpeettomana, koska vaatimukselle ei katsota jäävän itsenäistä merkitystä. Lisäksi perusteena viitataan siihen, että rikoslain 51 luvun 7 §:n rajoitussäännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi ja että siellä on erikseen määritelty ne markkinoiden väärinkäyttöasetukseen perustuvat lailliset toimintatavat, joihin rikossäännöstä ei sovelleta (s. 45). Markkinoiden vääristämisrikoksen osalta korotetun tahallisuusvaatimuksen poistamista taas perustellaan vaatimuksen tarpeettomuudella, koska esityksessä katsotaan, että tunnusmerkistön tarkoittamissa tilanteissa voidaan käytännössä aina katsoa olevan kysymys taloudellisen hyödyn tavoittelusta (s. 47).

Esityksessä esitetyt perustelut korotettua tahallisuutta koskevan keskeisen tunnusmerkin poistamiselle eivät ole erityisen vakuuttavia. Saattaa toki olla, että käytännössä sisäpiirintiedon väärinkäyttörikoksessa ja markkinoiden vääristämisrikoksessa on useimmiten kysymys taloudellisen hyödyn tavoittelusta. On kuitenkin huomattava, että korotettua tahallisuutta koskevassa vaatimuksessa on kysymys arvopaperimarkkinarikoksiin keskeisesti liittyvästä tunnusmerkistä (ks. etenkin HE 245/1998 vp, s. 27/II). Tästä näkökulmasta korotettua tahallisuutta koskeva vaatimus ilmentää sääntelyn tarkoitusta, millä on merkitystä sääntelyn tarkkarajaisuuden ja täsmällisyyden näkökulmasta. Myöskään se, että rikoslain 51 luvun 7 §:n rajoitussäännöksen sisältämää sääntelyä markkinoiden väärinkäyttöasetukseen perustuvista laillisista toimintatavoista ehdotetaan täsmennettäväksi, ei ilmennä sääntelyn tarkoitusta samalla tavoin kuin korotettu tahallisuusvaatimus. Luvun 7 §:n rajoitussäännös on lisäksi sääntelyn täsmällisyyden ja ennustettavuuden kannalta ongelmallinen, koska säännöksessä viitataan suoraan markkinoiden väärinkäyttöasetukseen ja laillisten toimintatapojen selvittäminen edellyttää perehtymistä asetukseen. Korotettua tahallisuusvaatimusta koskeva edellytys ilmaisee asian selkeämmin ja on näin rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta perusteltu. Edellä esitetyn perusteella korotettua tahallisuutta koskevaa vaatimusta ei ole syytä poistaa rikoslain 51 luvun 1 ja 3 §:stä.

Sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevan säännöksen ehdotettu 2 momentti. – Sisäpiirintiedon väärinkäyttöä koskevan säännöksen 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin mukaan sisäpiirintiedon väärinkäytöstä tuomittaisiin myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta käyttää hyväksi 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Esityksen perustelujen mukaan kysymys on tilanteesta, jossa neuvoa käyttävällä henkilöllä ei ole hallussaan sisäpiirintietoa, mutta hän joko tietää neuvon perustuvan sisäpiirintietoon tai on asian suhteen törkeän huolimaton (s. 46).

Momentti on rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen näkökulmasta huonosti ja hyvin epäselvästi muotoiltu eikä sen perusteella ole lainkaan hahmotettavissa, minkälainen toiminta tai laiminlyönti on rangaistavaa. Momentti on syytä muotoilla uudestaan rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen asettamat vaatimukset huomioon ottavalla tavalla ja esittää selväsanaisesti, mikä on rangaistavaa.

Ehdotettu markkinoiden manipulointia koskevan säännöksen nimi. – Markkinoiden vääristämistä koskevan rikoslain 51 luvun 3 §:n säännöksen nimi ehdotetaan ensinnäkin muutettavaksi markkinoiden manipuloinniksi. Muutosta perustellaan sillä, että ehdotettu sanamuoto vastaa markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa ja -direktiivissä käytettyä sanamuotoa. Lisäksi ehdotetaan, että säännös muotoiltaisiin markkinoiden manipulointia koskevan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 5 artiklan mukaiseksi.

Ehdotetun rikoslain 51 luvun 3 §:n laajempi ja nimenomaisempi pohjautuminen markkinoiden väärinkäyttödirektiivin 5 artiklaan lähtökohtaisesti puoltaisi säännöksen nimen muotoilemista direktiivin 5 artiklaa vastaavasti. Toisaalta ei ole aivan selvää, mikä tällöin olisi säännöksen suhde markkinoiden vääristämistä koskevaan arvopaperimarkkinalain 14 luvun 3 §:ään. Arvopaperimarkkinoita koskevaa sääntelyä uudistettaessa rikoslain 51 luvun 3 §:n säännöksen nimi muutettiin kurssin vääristämisestä markkinoiden vääristämiseksi arvopaperimarkkinalainsäädännön uudistamiseen ja ennen muuta arvopaperimarkkinalain 14 luvun 3 §:ään liittyvistä syistä (HE 32/2012 vp, s. 284–285). Jos säännöksen nimi muutettaisiin markkinoiden manipuloinniksi markkinoiden väärinkäyttödirektiivin liittyvistä syistä, säännöksen suhde arvopaperimarkkinalain 14 luvun 3 §:ään jäisi epäselväksi.

Markkinoiden manipulointia koskeva säännös ja rikosoikeudellinen laillisuusperiaate. – Perustuslain 8 §:n sisältämän rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen ydinsisältö on perustuslakivalio-

kunnan käytännössä muotoutunut seuraavaksi: kunkin rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa.[3] Valiokunnan muotoilu korostaa laillisuusperiaatteen tausta-arvoja, ennen muuta ennakoitavuutta. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja EU-tuomioistuimen käytännössä periaatteelle on annettu käytännössä vastaava ydinsisältö, jossa on korostettu rikossääntelyn ennustettavuutta eli sitä, että säännöksen sanamuodon perusteella voidaan ennakoida, mikä on rangaistavaa.[4]

Ehdotettu markkinoiden manipulointia koskeva rikoslain 51 luvun 3 §:n säännös on rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta eräiltä osin ongelmallinen. Ehdotetun säännöksen 1 momentin 1 kohta sekä 2 momentti sisältävät avoimen tekotapatunnusmerkin. Ehdotetun 1 kohdan mukaan rangaistavaa on markkinoiden manipulointi antamalla toimeksianto taikka ryhtyminen liiketoimeen tai *muuhun näihin rinnastettavaan toimintaan* (kurs. tässä). Ehdotetun 2 momentin mukaan markkinoiden manipuloinnista tuomittaisiin myös se, joka manipuloi viitearvon laskentaa antamalla väärän tai harhaanjohtavan tiedon tai *toimimalla muulla näihin merkitykseltään rinnastuvalla tavalla* (kurs. tässä). Esityksen perusteluissa ei millään tavalla pyritä avaamaan, mitä nämä avoimet tunnusmerkistötekijät voisivat pitää sisällään. 2 momentin avointa tekotapatunnusmerkkiä ei esityksen perusteluissa edes mainita.

Eduskunnan perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan rikostunnusmerkistöjen sisältämiä avoimia tekotapakohtia on lähtökohtaisesti pidettävä rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta ongelmallisina (PeVL 48/2002 vp, s. 3/II, PeVL 16/2013 vp, s. 4/I ja PeVL 6/2014 vp, s. 4/I; ks. myös esim. LaVM 4/2014 vp, s. 6–7). Ehdotettuun rikoslain 51 luvun 3 §:ään sisältyvät avoimet tekotavat muodostuvat erittäin ongelmallisiksi rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen näkökulmasta, koska säännös ei sisällä muita rangaistavan käyttäytymisen alaa rajaavia tunnusmerkistötekijöitä ja koska avoimia tekotapatunnusmerkkejä ei esityksen perusteluissa ole miltään osin perusteltu tai esitetty tekotapoja, jotka mahdollisesti avoimen tekotapatunnusmerkin voisivat täyttää. Sääntelyä olisi rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen asettamien vaatimusten vuoksi välttämättä täsmennettävä.

Esityksen perustelujen mukaan markkinoiden manipulointia koskevan rikoslain 51 luvun 3 §:n soveltamisessa ja tulkinnassa tulisi ottaa markkinoiden väärinkäyttödirektiivin lisäksi huomioon markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 12 artiklan säännökset ja niitä koskeva tulkintakäytäntö (s. 47). Mainita on rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta ongelmallinen. Selvää on, että markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 12 artiklan tulkinnallisen huomioimisen kautta ei ole mahdollista laajentaa markkinoiden manipuloinnin rangaistavuutta siitä, mihin ehdotetun rikoslain 51 luvun 3 §:n sanamuoto ulottuu. Jos rangaistavuutta halutaan laajentaa asetuksessa tarkoitettuihin tekoihin, näihin on viitattava nimenomaisesti ehdotetussa rikoslain 51 luvun 3 §:ssä, vaikka EU-blankorikossääntelyä ei ole pidettävä laillisuusperiaatteen kannalta ongelmattomana. Jos taas markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 12 artiklassa ja asetuksen liitteessä 1 täsmennetään esimerkinomaisesti manipulatiivisia toimintatapoja (s. 47), näitä tulisi hyödyntää ehdotetun rikoslain 51

[3] Esim. PeVL 10/2000 vp, s. 2/I, PeVL 22/2001 vp, s. 3/I, PeVL 29/2001 vp, s. 3/II, PeVL 41/2001 vp, s. 2/II, PeVL 26/2002 vp, s. 2/I, PeVL 40/2002 vp, s. 7/I, PeVL 48/2002 vp, s. 2/II, PeVL 26/2004 vp, s. 3/II, PeVL 7/2005 vp, s. 3/I, PeVL 17/2006 vp, s. 3/I, PeVL 18/2007 vp, s. 5/II, PeVL 12/2010 vp, s. 3/I, PeVL 33/2010 vp, s. 2–3, PeVL 68/2010 vp, s. 4/I, PeVL 11/2011 vp, s. 1, PeVL 61/2012 vp, s. 3–4, PeVL 16/2013 vp, s. 2/I, PeVL 6/2014 vp, s. 2/I, PeVL 26/2014 vp, s. 2/II, PeVL 56/2014 vp, s. 2/II ja PeVL 10/2016 vp, s. 9.

[4] EIT:n käytännöstä ennen muuta *Kokkinakis v. Kreikka*, tuomio 25.5.1993, 52 kohta ja *Cantoni v. Ranska*, tuomio 15.11.1996, 29 kohta. EU-tuomioistuimen käytännöstä ks. esim. yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, *rikosoikeudenkäynti X:ää vastaan*, Kok. 1996, s. I-6609, 25 kohta, C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, Kok. 2007, s. I-3633, 49 ja 50 kohta, C-546/09, *Aurubis Balgaria*, Kok. 2011, s. I-2531, 41 ja 42 kohta ja C-405/10, *Özlem Garenfeld*, Kok. 2011, s. I-11035, 48 kohta.

luvun 3 §:n tekotapoja muotoiltaessa ja erityisesti avoimia tekotapatunnusmerkkejä täsmennettäessä.

Ehdotetussa markkinoiden manipulointia koskevassa rikoslain 51 luvun 3 §:ssä käytetään käsitettä ”spot-sopimus”. Ilmaisua ei ehdoteta määriteltäväksi määritelmiä koskevassa luvun 6 §:ssä. Markkinoiden väärinkäyttödirektiivin 2 artiklan 2 kohdassa taas määritellään hyödykettä koskeva spot-sopimus. Spot-sopimus ei ole rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen sisältämän täsmällisyysvaatimuksen näkökulmasta tarkasteltuna kaikkein täsmällisin ilmaisu. Ilmaisu olisi syytä laillisuusperiaatteen asettamien vaatimusten vuoksi sisällyttää määritelmiä koskevaan rikoslain 51 luvun 6 §:ään.

Lopuksi on vielä huomattava, että lähtökohtaisesti koko ehdotettu markkinoiden manipulointia koskeva rikoslain 51 luvun 3 §:n säännös jää rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen näkökulmasta melko epätäsmälliseksi. Säännöksen mukaan rangaistaisiin sitä, joka ”manipuloi markkinoita” esimerkiksi antamalla toimeksiannon, joka antaa väärän tai harhaanjohtavan käsityksen rahoitusvälineen tarjonnasta. Säännöksen soveltaminen jää pitkälti riippuvaiseksi siitä, mikä merkityssisältö tekotavalle ”manipuloida” annetaan. Mainittua tekotapatunnusmerkkiä ei käytetä muissa rikoslain säännöksissä eikä sillä välttämättä ole sellaista yleiskielistä merkityssisältöä, joka olisi vahvistettavissa säännöksen rikosoikeudellisesti hyväksyttäväksi merkityssisällöksi. Tästä näkökulmasta säännöstä täsmentäisi huomattavasti, jos siihen edelleen sisällytettäisiin korotettua tahallisuutta koskeva vaatimus edellä esitetyn mukaisesti. Lisäksi olisi syytä pohtia, olisiko nykyisessä markkinoiden vääristämistä koskevassa säännöksessä ilmaistu tekotapa ”vääristää” paremmin rikosoikeudelliseen säännökseen sopiva.

Ehdotettu sisäpiirintiedon ilmaisemista koskeva säännös. – Esityksessä ehdotetaan rikoslain 51 luvun 2 a §:ään uutta sisäpiirintiedon ilmaisemista koskevaa rikossäännöstä. Ehdotus perustuu tältä osin markkinoiden väärinkäyttödirektiivin 4 artiklaan. Ehdotetun säännöksen mukaan rangaistaisiin sitä, joka oikeudettomasti välittää, luovuttaa tai ilmaisee toiselle sisäpiirintiedon tai luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun neuvon. Rangaistusasteikoksi ehdotetaan sakkoa tai enintään kaksi vuotta vankeutta.

Ehdotettu säännös sisältää rangaistavan käyttäytymisen alaa rajaavan oikeudettomuutta koskevan edellytyksen, jolla viitataan siihen, että teolle ei ole laillista ja hyväksyttävää perustetta (s. 46). Teon oikeudettomuutta koskeva arviointi ratkeaisi esityksen perustelujen mukaan osin ehdotetun rikoslain 51 luvun 7 §:n rajoitussäännöksen perusteella ja osin muun oikeudellisen sääntelyn ja oikeuskäytännön perusteella (s. 46). Rangaistavan ja rankaisemattoman toiminnan välinen rajanveto ei tältä osin ole erityisen helposti toteutettavissa, koska ehdotetussa 7 §:ssä viitataan laajasti markkinoiden väärinkäyttöasetukseen ja joiltakin osin myös muuhun EU-lainsäädäntöön. Lisäksi oikeudettoman ja hyväksyttävän toiminnan välinen rajanveto tapahtuisi esimerkiksi yhtiöoikeudellisen lainsäädännön ja oikeuskäytännön perusteella.

Rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämän sääntelyn ennakoitavuuden näkökulmasta kysymys ei ole ongelmattomasta tilanteesta. Selvää kuitenkin lienee, että ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista rikoslain 51 luvussa luetella tyhjentävästi niitä tilanteita, joissa sisäpiirintiedon ilmaiseminen ei ole oikeudetonta. Tästä huolimatta asiaa olisi ollut syytä tarkastella huomattavasti laajemmin esityksen perusteluissa.

Oikeudettomuutta koskeva edellytys on kuitenkin ehdotetun sisäpiirintiedon ilmaisemista koskevan säännöksen osalta tärkeä, koska säännöstä sovellettaessa on direktiivin 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti huomioitava myös lehdistönvapaus ja sananvapaus. Tämän vuoksi jo säännöksen nimessä saattaisi olla perusteltua ilmaista, että sisäpiirintiedon ilmaiseminen on rangaistavaa vain

oikeudettomasti toteutettuna. Myös asiaa koskevan kriminalisointivelvoitteen sisältävän markkinoiden väärinkäyttödirektiivin 4 artiklan nimi on ”sisäpiiritiedon laiton ilmaiseminen”. Rikoslain 51 luvun ehdotetun 2 a §:n nimi voisi olla ”sisäpiirintiedon *oikeudeton* ilmaiseminen”.

Ehdotettu sisäpiirintiedon ilmaisemista koskeva säännös vaikuttaa sanamuotonsa mukaan kattavan kaikenlaisen oikeudettoman sisäpiirintiedon ilmaisemisen. Tältä osin säännöksen soveltamisala saattaa olla perusteettoman laaja ja ennakoimaton. Esityksen perusteluissa katsotaan, että ”Rangaistussäännöksen soveltamisalaan kuuluisivat suullisen ilmaisemisen lisäksi esimerkiksi tilanteet, joissa tekijä luovuttaa tai välittää sisäpiirintietoa sisältävän asiakirjan toiselle”. Rangaistavuutta ei rajata muulla kuin oikeudettomuutta koskevalla edellytyksellä. On huomattava, että markkinoiden väärinkäyttödirektiivin sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista koskevan 4 artiklan 1 kappaleen mukaan sisäpiirintiedon laiton ilmaiseminen on katsottava rikokseksi *ainakin vakavissa tapauksissa*. Direktiivin 4 artiklan kriminalisointivelvoitetta on luettava yhdessä direktiivin 11 johdantokappaleen kanssa. Mainitun johdantokappaleen mukaan direktiiviä sovellettaessa sisäpiirikaupat ja sisäpiirintiedon laiton ilmaiseminen olisi katsottava vakaviksi esimerkiksi tapauksissa, joissa vaikutus markkinoiden luotettavuuteen, todellinen tai mahdollinen saatu hyöty tai vältetty tappio, markkinoille aiheutettu vahinko tai kaupattujen rahoitusvälineiden kokonaisarvo on suuri.

Esityksen perusteluista ei käy ilmi, miksi ehdotettu sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista koskeva säännös on soveltamisalaltaan hyvin kattava eikä rajoitu vain direktiivissä tarkoitettuihin vakaviin tapauksiin. Koska kysymys on selkeästä rangaistavuuden alan laajentamisesta ja koska direktiivi lähtökohtaisesti velvoittaa vain vakaviin tapauksiin liittyvään rikosoikeudelliseen sääntelyyn, lakivaliokunnan vuonna 1998 omaksuman rikosoikeudellisen sääntelyn viimesijaisuutta painottavan lähtökohdan mukaisesti (LaVM 28/1998 vp, s. 2/II) rangaistavan käyttäytymisen laajentamiseen olisi suhtauduttava varovaisesti. Tämä puoltaisi ehdotetun rikossäännöksen rajaamista vain vakaviin tapauksiin direktiivissä tarkemmin määritellyn mukaisesti. Rajaus olisi paremmin linjassa myös säännöksen ehdotetun rangaistusasteikon kanssa.

Helsingissä 4.5.2016

Sakari Melander
Rikosoikeuden apulaisprofessori
Oikeustieteellinen tiedekunta
Helsingin yliopisto
puh.: 02941 21781, 050 5644229
sähköposti: sakari.melander@helsinki.fi